

SLUŽBE ZA ZAŠTITU ZLOSTAVLJANE I ZANEMARENE DJECE U AUSTRIJI*

Problemi tjelesnog i psihološkog nasilja nad djecom od strane roditelja ili osoba koje obnašaju tu funkciju te zapuštanje djece vrlo su izraženi i među socijalnim problemima Austrije.

Istraživanje na reprezentativnom uzorku roditelja u Austiji pokazalo je da se 61% majki i 67% očeva povremeno koristi lakšim tjelesnim nasiljem (udarac po stražnjici, pljusk), a 31% majki i 18% očeva često. Teško tjelesno nasilje (udaranje s predmetima) 29% majki i 26% očeva primjenjuje povremeno, a 4% majki i 5% očeva često. Psihološkim nasiljem (strogim zabranama i uskraćivanjem ljubavi kao načina kažnjavanja) povremeno se koristi 64% majki i 57% očeva, a 25% majki i 29% očeva često (Wimmer-Puchinger, 1991).

U Austriji su za zaštitu djece i obitelji u svakom okrugu nadležne ustanove za mlade i obitelj (Jugendamt, Amt für Jugend und Familie). Teritorijalno su organizirane i nalik na centre za socijalni rad u Hrvatskoj. U njima se dobivaju informacije i drugi oblici pomoći.

S obzirom na svoj zakonski/pravni status, te ustanove imaju središnje mjesto u socijalnoj skrbi za djecu i mlade. Kada njega i odgoj koje maloljetniku pružaju roditelji ne osiguravaju njegovu dobrobit, može se uključiti ustanova za mlade. Ako pak dođe do nasilnog ponašanja prema djeci ili mladeži ili nanošenja tjelesne ili duševne boli, ustanova za mlade je obavezna poduzeti određene korake. Od 1.1.1994. ograničena je za socijalne radnike zakonska obveza prijavljivanja po službenoj dužnosti. Do tada je Krivični zakon obvezivao sve državne službe i ustanove bez iznimke na prijavljivanje kažnjivih djela. Sada više socijalne radnike ne veže ta obveza ako bi takva prijava mogla naškoditi djelatnosti ustanove, za koju je djelatnost potreban odnos povjerenja. Aktivna zaštita djece i mladih, kao i savjetovanje roditelja i potpora roditeljima u odgoju djece najvažnije su zadaće zaštite dobrobiti mladih.

Djelatnost ustanova za djecu i mlade u velikoj je mjeri nadopunjena radom raznih drugih, ponajviše nevladinih/privatnih organizacija. Među njima su najznačajnije:

1) Zastupništva za djecu i mlade koja postoje u gotovo svim austrijskim regijama. Njihova je zadaća predstavljati prava djece i mladih i podupirati njihove zahtjeve u svijetu odraslih. U situacijama sukoba, ova je organizacija na strani djece.

2) Telefoni za djecu nude anonimno savjetovanje preko telefona.

3) Centri za zaštitu djece su ambulante za savjetovanje i terapiju djece i roditelja u vezi s problemima fizičkog i seksualnog zlostavljanja. Ti centri također nude informacije i nastavak obrazovanja različitim grupama stručnjaka koji se bave problemom nasilja.

4) Centri za krizne intervencije pružaju različite oblike pomoći djeci, mladima i njihovim roditeljima u kriznim situacijama. Ti oblici pomoći najčešće započinju kroz djetetovo korištenje prenočišta centra.

5) Informativni štandovi za djecu i mlade nude informacije o raspoloživim službama za pomoć i savjetovanje.

* Studijski boravak autorice prikaza u Beču financiralo je "Otvoreno društvo Hrvatska".

Također su u javnim prostorima (knjižarama, vrtićima, školama, savjetovalištima za imigrante, i drugdje) vrlo dostupne pisane informacije za roditelje u različitim oblicima, od letaka, stripova i brošura do knjiga, koje nude alternative tjelesnom kažnjavanju i pomoć i potporu roditeljima u sučeljavanju sa zahtjevima podizanja djece.

LITERATURA:

Wimmer-Puchinger, B. : Gewalt gegen Kinder, u: Studie des Bundesministeriums für Umwelt, Jugend und Familie. Wien, 1991.

Nina Pečnik